

čívá na převádění kapitálů, rovnajících se úhradě nabytých práv. Tato myšlenka nařazila hlavně na tu překážku, že zákonodárství jednotlivých států počítá s různými finančními systémy a matematickými podklady v oboru sociálního pojištění. I kdyby však výpočet kapitálů dál se jednotně, částky, které by měly být převedeny, nebyly by často disponibilní, zvláště když by se někdy jednalo o krátkou dobu, ve které by měly být uvolněny a o množství pojištěnců. Státy ostatně zvláště dnes v době krise by zajisté nepřivolily k vývozu svých valut. Třetí systém spočívá na zásadě zachování práv v každé zemi a na rozdělení dávek mezi nositele pojištění různých států podle risik. Tento systém by se zajisté nejlépe hodil pro mezinárodní úpravu, poněvadž lze jej srovnati se zákonodárstvím všech států, bez ohledu na různost jejich systémů. Bylo usneseno věnovati se systematickému studiu tohoto systému, zvláště po stránce demografické a finanční. Dr. Jindřich.

Sociální pojištění ve Švýcarsku a prosincové referendum. Ve Švýcarsku není dosud jednotně upraveno sociální pojištění; pokud se provádí, děje se tak v různých kantonech různým způsobem. Proto v roce 1919 vypracovala spolková rada zprávu pro spolkové shromáždění, v níž bylo doporučeno, zavésti obligatorní pojištění invalidní, pozůstalostní a starobní. Teprve však v měsíci červnu 1931 přijalo spolkové shromáždění velkou většinou zákon o povinném pojištění sociálním. Přijetí zákona bylo doporučeno nejen odborovými organizacemi zaměstnaneckými, nýbrž i organizacemi zaměstnavatelskými a unií zemědělskou. Přesto lid použil svého práva, poskytnutého mu čl. 89 spolkové ústavy a vyžádal si referendum, t. j. rozhodnutí lidu o tom, zda zákon má být přijat či nikoliv. Hlasování bylo provedeno 5. a 6. XII. 1931 a zákon byl — jak známo — zamítnut 513.284 hlasy proti 338.802 hlasům. Rozhodnutí lidu překvapilo, zvláště vzhledem k právě zmíněnému doporučení organizací jak zaměstnavatelských, tak zaměstnaneckých. O příčinách zamítnutí všeobecného zavedení sociálního pojištění ve Švýcarsku bylo hodně diskutováno. Číslo 1. ročníku XLI. (z měsíce ledna 1932) revue »Informations sociales«, úředního orgánu Mezinárodního úřadu práce v Ženevě, přináší úvahu o tom, z jakého důvodu švýcarský lid ve své většině hlasoval proti zákonu anebo se zdržel vůbec hlasování.

Bylo především poukazováno na to, že v dnešní hospodářské krizi nelze připustiti jakékoliv zvyšování t. zv. sociálních břemen. Dále měl míti zákon ustanovení, že v prvých 15 letech po jeho účinnosti dávky měly být poskytovány jen v poloviční výši a omezeny na osoby, které by nemohly uhájiti živobytí ze svých — ať jakýchkoli — vlastních příjmů. Dávky byly stanoveny vůbec poměrně nízkými částkami; na př. vdovský důchod by byl činil ročně 206 fr., sirotčí po otcí 68.75 fr. ročně atd. Pojištění mělo být sice prováděno kantony, avšak pod kontrolou Spolkové rady, čímž by byla bývala utužena centralisace proti dnešnímu stavu. Bylo poukazováno na to, že za prvých 15 let nashromáždilo by se na rezervách půldruhé miliardy franků, které by byly odňaty národnímu hospodářství; při tom bylo pochybováno o tom, zda by tyto rezervy mohly být uloženy tak, aby poskytovaly nejen předpokládaný výnos, nýbrž i potřebnou jistotu.

Zákon měl zavésti t. zv. národní povinné pojištění, t. j. pojistná povinnost měla se vztahovati na všechny občany od 16. do 65. let, bez ohledu na způsob zaměstnání a na hospodářské a majetkové poměry. Tak bylo by se dostalo státním a veřejným zaměstnancům dvojitého pojištění, ježto tito zaměstnanci jsou již zajištěni pro případ invalidity a stáří a bylo by se dostalo tohoto pojištění i osobám, které ho nepotřebují vzhledem k svým majetkovým poměrům. Bylo poukazováno také na to, že systém obligatornosti by těžce poškodil ve své právě zmíněné formě t. zv. národního pojištění zvláště t. zv. dobročinné spolky, které provádějí soukromé pojištění životní a starobní.

Na všechny tyto okolnosti poukazovali odpůrcové zavedení obligatorního sociálního pojištění ve Švýcarsku a dosáhli toho, že lid rozhodl proti tomuto pojištění.

Pařížský »Le Matin« přinesl ve svém čísle ze dne 16. ledna 1932 interview s Paulem Balmerem, členem Spolkového shromáždění švýcarského, který byl iniciátorem referenda. Podle tohoto interview odpůrci referenda apelovali na patriotismus lidu, tvrdíce, že by mu sociální pojištění neprospělo svými nedostatečnými dávkami, zatížilo by však nesmírně zvláště v dnešní době švýcarské národní hospodářství. Zavedení sociálního pojištění v navrhované formě přispělo by k nechtěné centralisaci Švýcar; také systém t. zv. národního pojištění, kde je pojistné povinnosti podroben každý bez rozdílu, není pro Švýcarsko vhodný.

Zdá se, že tímto rozhodnutím lidu je na delší dobu odsunuta myšlenka sjednocení a zorganizování švýcarského sociálního pojištění. Neprůsluší zde zkoumat, byl-li volený systém národního pojištění pro Švýcarsko vhodný a jsou-li důvody, proti němu uváděné správné; jest jen litovati, že právě Švýcarsko nebude mít systém sociálního pojištění, vybudovaný na moderních a zdravých zásadách, dnes v oboru tom se osvědčivších, ať již by se bylo rozhodlo pro systém jakýkoli.

Dr. Jindřich.

Statistická a hospodářská zajímavost je dovoz čínských mražených a tekutých vajec do republiky. Roku 1930 bylo k nám dovezeno 322.000 kg žloutků a bílků v uhrnné ceně 3,372.000 Kč. Náš potravinový průmysl není v produkci vajec soběstačný a čínská vejce přes nákladnou dopravu stále mohou soutěžit s domácí produkcí. Pro srovnání lze uvést, že v téže době dovezla se do Německa přes 12 mil. kg, do Francie téměř 6 mil. kg, do Rakouska jen 438 tis. kg, kdežto do Anglie v r. 1929 40 mil. kg.

Právnícká Jednota v Praze, pořádá týdenní schůze, které se budou konati o 18. hodině v síni čís. 13, v přízemí nové budovy právnické fakulty v Praze I., u Čechova mostu, ve čtvrtek dne: 3 března 1932: Přednáší pan doc. Dr. František Vážný, odborový rada v ministerstvu pošt a telegrafů v Praze: »O zastoupení podle obchodního práva.« 10. března 1932: Přednáší pan Dr. Alois Žofka, kandidát notářství v Praze, na thema: »Několik úvah o řízení nesporném.« 17. března 1932: Přednáší pan Dr. Kazimír Čákr, finanční koncipista v Praze, na thema: »Vývoj teorií soukromého práva a právo poplatkové.« Vstup volný.

Klub československých právníků v Praze pořádal 8. února 1932 v klubovních místnostech přednášku vrch. odb. rady min. obch. a vedoucího redaktora hospodářské části »Národní Politiky« dra Ladislava Navrátila, na téma: »Hospodářství mezi právem a politikou«. Před válkou šel vývoj politických věcí v Evropě koncentrovaně ke kritickému bodu — světové válce. Dnes po válce vidíme, že vyvěřely nové síly, nové sociální proudy a že tyto proudy vykonávají vliv na tvoření nových principů. Politika dnes je bojem o chléb, o prosazení materiálních zájmů určitých skupin. Vztahy politiky k hospodářství se vtvářejí nepřívětivě, nelze je však eliminovati z tvoření věcí hospodářských. V hospodaření uplatňuje se dnes přemíra různých vlivů, avšak tyto vlivy uplatňují se také v celém právním řádě. Těmito vlivy nezůstává nedotčena ani forma. Se stanoviska národohospodářského vyjadřuje právo to, co se věcně hospodářsky děje nebo co se v hospodářství vyvíjí; v právu hospodářském je rozhodující princip organizace. Vidíme, že v Rusku je pramenem hospodářského práva revoluce, zatím co všude jinde je jím evoluce. Rusko zničilo všechn dosavadní právní řád a přivedlo k platnosti všude revoluční princip, který odstranil kapitalistický systém hospodářský a učinil obchod státním regálem. Brzo však i Rusko přišlo k názoru, že právní řád musí býti založen na hospodářské basi, kterýžto názor uplatňuje se již v ruském občanském